

4. kapitola – DIALOG

Dialog je nejtěžší disciplína. Není to přepis běžné řeči, ale má tak vypadat.

Hodně si ulehčíme práci, pokud budeme výborně a do detailů znát se své hrdiny. Čím, víc se budeš zabírat svým hrdinou, tím víc se dopracuješ k přirozenému dialogu.

A pozor, nikdy dva lidé nemluví stejně.

Funkce dialogu:

Čtivost, zajímavost.

Povědomí o tom, co se děje.

Zrychlení děje.

Dává nahlédnout do osobnosti postavy.

Charakterizuje vztahy mezi postavami.

K čemu nepoužívat dialog:

Nenahrazuje vyprávění.

K přesnému povědomí o dění (přesná fakta, datумы) a postavách.

Nikdo nemluví takto: „Jo aha, to myslíš tu akci, která byla 1.9.1999 v 9,42 minut? Ano, rozumím. Zavolala ti žena blond, vysoká 1,63 m a poté jsi za jí ujel 48 km po silnici číslo 11/1.“

Co je také součástí dialogu:

Ne pouhý rozhovor 2 a více postav, ale také v sobě nese napětí, i ticho nebo gesta.

Všimni si, že pro větší představivost čtenáře je, např.:

„Ano, jistě, tak já ji zítra zavolám.“ Mávl rukou a napil se kávy.

(Gesto popíšu v uvozovací větě.)

Praxe:

Úkol č 1:

Zahraj si na šmíráka.

Soustřeď se na cizí rozhovory. Poslouchej lidi na zastávce, v MHD, v kavárně, v čekárně u doktora, kdekoliv. A ty mini dialogy si zapiš. Vyber aspoň 15-20 kousků z ulice.

Vyber těchto dialogů ty nejzajímavější a poskládej je v příběh. Prostě je zakomponuj ve skutečně napsaný dialog mezi dvěma a více postavami.

Úkol č 2:

V lekci číslo 2 jsi si napsal/a své dvě postavy. Nech je promluvit. Tady máš situace:

1. Potkají se u baru, seznámí se.
2. Potkají se v obchodě a jedna postava u druhé bude reklamovat něco (je to na tobě, co). A je na tobě, jestli půjde o omyl a bude to vtipná scénka nebo jestli jedna z postav v tom obchodě skutečně pracuje.
3. Jedna postava se ztratí a má krátkodobou ztrátu paměti, druhá ji najde a zachrání.

Úkol č 3:

Zkus dialog bez uvozovacích vět. Tedy bez těch: zakašlal, řekl, odpověděl, poznamenal a napil se atd. Jen čistý dialog. Můžeš použít některý z úkolu 2 nebo vymyslet nový. A pozor, není to o tom, že použiješ už napsaný dialog a uvozovací věty vymažeš 😊.

Úkol č 4:

Hodně se mi líbí cvičení mého kolegy, a tak ho, s dovolením a bez jeho vědomí, použiji:

Představ si situaci. Jsi v MHD. Revizor: „Kontrola jízdenek, prosím.“

Odpověz jako tak, aby bylo už z té odpovědi naprosto jasné, kdo jsi.

Odpověz jako:

Vysokoškolský profesor

Malá holčička s copánky

Jeptiška

Cizinec

Puberťák se žvýkačkou v ústech

Postarší uklízečka

Stará paní

Nerudný děda